

Dkt. Gary Yates, Jeremiah, Hotuba ya 22, Yeremia 27-29,

Mgogoro wa Kinabii

© 2024 Gary Yates na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Gary Yates katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Yeremia. Huu ni kipindi cha 22, Yeremia 27-29, Mgogoro wa Kinabii.

Lengo letu katika kipindi hiki litakuwa juu ya Yeremia 27 hadi 29.

Tunashughulikia hasa mada ya mgogoro wa kinabii. Tuliibua suala hili katika somo letu la Yeremia 23, sifa na sifa za nabii wa kweli ambazo zimeainishwa katika Kumbukumbu la Torati 18. Mapambano ambayo Yeremia na huduma yake walikuwa nayo na manabii wa uongo ambayo yalikuwa yakiwaahidi watu amani na yalikuwa yakiwapa watu sababu na mantiki ya kupuuza ujumbe wake na maonyo yake ya hukumu.

Suala hilo la mgongano wa kinabii pia litajitokeza katika sura ya 27 hadi 29. Acha pia niunganishe vifungu hivi na muundo ambao tumekuwa tukiufanyia kazi.

Tumezungumzia jinsi sura ya 26 hadi 45 zinavyosimulia hadithi ya kukataliwa kwa neno la Bwana na kusudi la kitheolojia nyuma ya hili: kuonyesha kwamba ilikuwa kukataliwa kwa neno la Mungu ndiko hatimaye kulisababisha hukumu ya uhamisho.

Haikuwa Mungu aliyeshindwa kutimiza wajibu wake wa agano; ilikuwa Israeli walioshindwa kutimiza wajibu wao kwa Bwana. Pia tumeona au kujaribu kuangalia mfumo wa Yehoyakimu unaozunguka kifungu hiki.

Sura ya 26 hadi 35, sura ya 36 hadi 45. Tuna matukio na vipindi hivi vinne kutoka wakati wa huduma ya Yehoyakimu vinavyotoa mkondo ambao tunasoma hadithi hii. Wakati wa Yehoyakimu ulikuwa wakati muhimu wakati Yuda walipomwacha Bwana na wakati uasi na kukataliwa kwa mfalme kwa neno la Mungu hatimaye kulileta hukumu ya Yuda na kutia muhuri hatima yao.

Katika kipindi chetu kilichopita, tulizungumzia ukweli kwamba kulikuwa na ofa ya uhai iliyotolewa kwa watu, lakini ahadi ya uhai mwishoni mwa kila jopo inatolewa kwa mabaki wachache sana. Katika jopo la kwanza, katika sura ya 35, tuna ahadi kwa Warekabu, kabila hili lisilojulikana ambalo limebaki waaminifu kwa mila zao za familia. Kwa sababu hiyo, Bwana anasema, Warekabu hawatakosa kamwe kuwa na mtu wa kusimama mbele yangu.

Katika jopo la pili, tunaye Baruku, ambaye amekuwa mwandishi mwaminifu wa Yeremia. Yeremia alikuwa nabii anayelia. Baruku alikuwa mwandishi anayelia kwa sababu alipitia uzoefu uleule aliipitia Yeremia.

Kwa sababu ya uaminifu wake, ameahidiwa uzima katika muktadha wa hukumu ya kitaifa. Lakini mwishoni mwa sehemu zote mbili, ambapo una ukombozi wa Warekabi na uzima kwa Baruku, pia una hukumu kwa taifa zima. Katika sura ya 34, kutakuwa na hukumu kwa watu wa Yuda na mfalme kwa sababu wameacha agano lao la kuwaachilia watumwa wao kama sheria ya Musa ilivyoagiza.

Katika sura ya 44, kutakuwa na hukumu kwa mabaki huko Misri kwa sababu wameendelea na njia zao za ibada ya sanamu. Kwa hivyo, tumeangalia sehemu ya nje ya muundo na fremu yenyewe. Sasa, tutageuka na kutazama ndani ya muundo na kuona zaidi kidogo ya kile kilichopo.

Nataka kutoa neno moja au maoni moja kuhusu muundo. Ninaelewa kwamba ninawasilisha muundo fulani wa kitabu cha Yeremia. Kuna wasomi wengine ambao watawasilisha miundo ambayo inaweza kuwa halali sawa lakini ambayo inatofautiana kwa njia fulani.

Kwa mfano, nimeona tafiti kadhaa ambazo zitaangalia sehemu hii, na zitagawanya muundo kwa njia hii. Sura ya 26 hadi 36, hadithi hizi za Yehoyakimu kukataa neno la Bwana zinatoa maelezo zaidi. Wataona sehemu ya pili ikianzia labda sura ya 26 hadi 36.

Kisha katika sura ya 37 na inayofuata, tuna hadithi ya mpangilio wa matukio ya kile kinachotokea katika siku za mwisho za Yuda kama taifa. Kwa hivyo, wakati mwingine kuna njia zaidi ya moja ya kuelezea muundo. Sitaki kusema kuhusu muundo ninaouwasilisha hapa.

Hii ndiyo njia kamili ya kusoma kitabu. Ni njia moja ya kusoma kitabu ambayo nadhani inatusaidia kuelewa mambo muhimu na inaonyesha baadhi ya usanifu na muundo wa kitabu. Lakini mara nyingi ni vigumu kusema wazi kwamba hiki ndicho kilichokuwa akilini mwa mwandishi.

Tunajaribu tu kutoa muundo ambao nadhani hutoa uthabiti kwa haya yote. Wakati mwingine, miundo hii, nadhani, hufanya kazi kwa ufanisi zaidi tunapoiweka katika kiwango cha jumla. Tunapona ulinganifu wa jumla, kuna nyakati ambapo tunaweza kutengeneza miundo au wasomi wametengeneza miundo ambayo ni ngumu sana kiasi kwamba karibu unafikiri kwamba Yeremia na Baruch wangelazimika kuwa na kompyuta ili waweze kufanya kazi ya aina hii.

Au kitabu cha Isaya kimewekwa katika miundo ya kichaa kiasi kwamba ingekuwa vigumu sana kwa nabii kufanya hivi. Kwa hivyo, naona muundo hapa ambao nadhani

unaonyesha muundo wa jumla na muundo wa jumla, na huo unatusaidia kuelewa ujumbe ambapo tunagawanya sehemu hizo katika 26 hadi 35 na 36 hadi 45. Sasa, ndani ya jopo, ndani ya muundo, katikati ya hili, kuna chaguo linalowakabili Yuda kama watu na taifa ambalo ni tofauti sana na kile kinachotolewa kwao katika siku za Yehoyakimu katika sura za 26 hadi 35.

Ndani ya muundo, tunashughulika zaidi na wakati wa Sedekia. Mfumo unaozunguka huu unashughulika na wakati wa Yehoyakimu, 609 hadi 597. Ndani ya muundo, tunashughulika hasa na wakati wa Sedekia, aliyetawala kuanzia 597 hadi 586 KK.

Tunaangalia siku za mwisho za Yuda kama taifa. Na kwa hivyo, tumaini na uwezekano uliotolewa kwa Yehoyakimu katika sura za mwanzo ni labda wewe na watu mtaitikia, na mnaweza kuepushwa na hukumu. Na hapo ndipo kuna fursa halisi ambapo kuna chaguo kati ya kumsikiliza Mungu na kuepuka hukumu au kutokumsikiliza Mungu na kupitia uharibifu na uharibifu ambao Mungu ataleta juu yao.

Hata hivyo, kinachoendelea ndani ya muundo huo, na ndani ya mfumo huo ni kwamba chaguo linalowakabili Yuda sasa limebadilika kwa kiasi kikubwa. Sasa chaguzi mbili ambazo Sedekia na watu wanazo ni kujisalimisha kwa Babeli, kujisalimisha kwao, na kuepushwa na hukumu. Tazama, Mungu anawatuma Wababeli kama chombo chake cha hukumu.

Ukijisalimisha kwao na kukubali hili na kujisalimisha kwao na kumrudia Mungu, basi Mungu atakuokoa. Ukiendelea na upinzani wako, ukiendelea na dhambi yako, ukiamini kwamba unaweza kutafuta njia ya kijeshi ya kuepuka hukumu ya Mungu, hatimaye itasababisha uharibifu kamili. Kwa hivyo, chaguo la Yehoyakimu ni kuchagua njia ya Mungu na kuepushwa na hukumu.

Chaguo linalowakabili Sedekia na watu ni kuchagua njia ya Mungu au kuangamizwa kabisa. Katika sura ya 27 hadi 29, tunapata taswira ya mgogoro wa kinabii uliokuwa ukiendelea wakati wa utawala wa Sedekia ukishughulikia suala hili: tufanye nini na Wababeli? Au Mungu angetaka tufikirie nini au tunapaswa kuwa na mtazamo gani kuhusu mgogoro wa Wababeli? Kumbuka, mtazamo wa Yeremia ni kwamba Yuda imevunja agano; hawajawa waaminifu kwa Bwana; moja ya laana za agano ambazo Mungu alikuwa ameonya kwamba angeleta dhidi ya watu wake ilikuwa laana ya agano ya uvamizi wa kijeshi na uhamisho. Yeremia anawaonya watu kwamba Mungu anawatumia Wababeli kama chombo chake cha hukumu.

Haya yote yanatokea kulingana na agano ambalo Mungu aliliweka katika siku za Musa. Ikiwa hawatatubu na kuacha njia zao za dhambi, basi Mungu atawatumia Wababeli kuwaangamiza. Hata hivyo, wanaona hili, au jinsi watakavyoitikia hili; ikiwa hawatajisalimisha kwa Babeli, wataangamizwa kabisa.

Hakuna njia kwao kwa wakati huu ya kuhusisha utiisho kwa Babeli. Mungu amewapa Wababeli mamlaka juu ya mataifa, na mamlaka hiyo inajumuisha taifa la Yuda. Manabii waliompinga Yeremia wana uelewa tofauti wa kimsingi wa agano.

Wanaamini kwamba Mungu amechagua Israeli kama watu wake maalum, kwamba Mungu anawajibika kwa sababu hiyo kuwabariki na kwamba Mungu atawalinda bila kujali hali. Yeremia anaonya kwamba jeshi la Babeli linakuja na mawimbi haya ya uhamisho unayopitia yatazidi kuwa mabaya zaidi na zaidi. Yeremia atawaambia kwamba uhamisho utadumu kwa miaka 70.

Watu wanaopelekwa uhamishoni wanahitaji kukaa huko na kujenga nyumba, kuo na kulea familia, kujisalimisha kwa mfalme wa Babeli, na kuombea amani ya Babeli kwa sababu watakuwa huko kwa muda. Manabii wa uongo, kulingana na mtazamo wao wenye kasoro kuhusu agano, wanaamini kwamba Mungu atawaokoa ndani ya miaka michache. Mgogoro huu utaisha hivi karibuni.

Na kwa hivyo, tuna mjadala na majadiliano katika sura ya 27-29, tunafanya nini kuhusu mgogoro wa Babeli? Yeremia anasema jitiisheni kwa Babeli, na manabii wanasema kitu kingine. Sasa hii inafanana na jopo la pili katika sura ya 37-39 kwa sababu, tena, tuko katika siku za Sedekia, ni siku za mwisho kabla ya kuanguka kwa Yerusalemu, lakini sasa ni zaidi maafisa wa kisiasa na kijeshi wakijadili tufanye nini kuhusu Babeli. Katika jopo la pili, Yeremia atasema kitu kile kile: jitiisheni kwa Babeli na msiharibiwe. Tuna maafisa na viongozi wa kijeshi ambao wamesikiliza ahadi zenye kasoro za manabii, na wanaendelea na upinzani.

Kwa hivyo, sambamba katika paneli hizo mbili ni, tufanye nini? Vipi kuhusu suala la kujisalimisha kwa Babeli, ambalo litakuwa mkazo mkuu katika 27-29, 37-39? Pia tuna uhusiano wa sababu na athari hapa kwa sababu katika 27-29, tuna jumbe mbili za kinabii. Je, tunamwamini Yeremia? Je, tunajisalimisha kwa Babeli, na je, tunabadilisha njia zetu, au tunaamini ahadi za uongo za manabii wa amani, na je, tunaendelea na upinzani? Matokeo ya hilo ni kwamba Yerusalemu itaharibiwa, na tunapata rekodi ya hilo katika sura za 37-39.

Kwa hivyo, kwa namna fulani, pia kuna ulinganifu wa onyo na utimilifu kati ya 27-29 na 37-39. Sawa, lakini tunaporudi nyuma sasa na kuangalia haswa sura za 27-29, ningependa tugundue mifano mitatu maalum ya mgogoro wa kinabii ambao Yeremia atavumilia na kupitia kwa sababu ya ujumbe huu wa kujisalimisha kwa Babeli. Na kumbuka, watu ndio walio katikati hapa; maafisa na wafalme pia wako.

Tunajibuje? Tunamwamini nani? Hili ni jambo zito. Kwa kweli maisha na taifa la Yuda, hatima yao hatimaye itaamuliwa na jinsi watakavyoitikia ujumbe huu. Tunakumbushwa katika kiwango cha vitendo tu kuhusu umuhimu wa theolojia.

Kile tunachoamini kuhusu Mungu na mawazo tuliyo nayo kuhusu Mungu hatimaye huamua maamuzi na matendo muhimu zaidi tunayofanya maishani. Theolojia ya manabii wa amani na theolojia ya nabii Yerima hutupa uelewa mbili tofauti sana wa ukweli, na jinsi watu wanavyotenda kwa msingi wa theolojia hizo hatimaye vitaamua hatima ya Yuda. Kwa hivyo leo, watu wanaposema, unajua, tunahitaji kuacha mijadala yetu kuhusu theolojia, si muhimu hata hivyo, hebu tujikite tu katika kuishi kulingana na maana ya kuwa Mkristo.

Nadhani wanadhoofisha umuhimu wa kitu ambacho ni halisi sana, jinsi ambavyo theolojia yetu hatimaye huamua tabia zetu. Kwa hivyo huu hapa mjadala kuhusu theolojia hiyo unaoendelea katika sura ya 27-29. Inatuambia katika sura ya 27, mstari wa 1, inasema, "...mwanzoni mwa utawala wa Sedekia." Sawa, kwa hivyo kumbuka Sedekia anakuja kwenye kiti cha enzi mnamo 609 KK, lakini pia inatuambia katika sura ya 28 kwamba hadithi inayotokea hapo hutokea katika mwaka uleule kama matukio katika sura ya 27.

Na inasema hapo, "...katika mwaka ule ule mwanzoni mwa utawala wa Sedekia, mfalme wa Yuda, katika mwezi wa tano wa mwaka wa nne." Na kwa hivyo, mwaka wa nne wa utawala wa Sedekia ni 593 KK. Kwa hivyo huo ndio wakati. Huo ndio muktadha wa mpangilio wa matukio kwa kile tutakachokiona kikitokea katika sura ya 27 na 28. Sasa kuna jambo lingine kuhusu mstari wa ufunguzi wa sura ya 27, mstari wa 1, ambalo nilitaka kulizingatia.

Katika ESV na katika Biblia nyingi za Kiingereza, itasema, "...mwanzoni mwa utawala wa Sedekia." Hilo ndilo jina lililotolewa kwa sehemu hii. Toleo la Kiebrania litasema, "...mwanzoni mwa utawala wa Yehoyakimu." Kwa hivyo, tumezungumzia kuhusu fremu ya Yehoyakimu na ukweli kwamba kuna vifungu tu kuhusu Yehoyakimu katika 26, 36, na 45. Kwa kweli, katika maandishi ya Kiebrania, tuna marejeleo ya Yehoyakimu katika 27.1. Katika maandishi ya Kigiriki hatuna kichwa hata kidogo.

Lakini tunapoangalia matukio yanayotokea katika hadithi hii, ni wazi kwamba ni kitu ambacho kimetajwa kuwa cha utawala wa Sedekia. Na kwa hivyo, marejeleo katika MT, kichwa kinachosema, "...katika utawala wa Yehoyakimu," ni kichwa ambacho kimeongezwa baadaye. Na nadhani matoleo ya Kiingereza yako sahihi katika kurekebisha Yehoyakimu ili asomeke Sedekia.

Hilo linaweka mfumo wetu sawa. Lakini wakati wa hii ni 593. Kinachoendelea hapa ni kwamba ujumbe wa mabalozi kutoka mataifa mbalimbali, mataifa yanayozunguka Yuda, umekuja Yerusalemu kwa ajili ya mkutano na Sedekia.

Kinachozungumziwa katika mkutano huu ni kwamba mataifa haya madogo yanatambua kwamba peke yao na peke yao, hakuna njia ambayo wataweza kuhimili nguvu ya jeshi la Babeli. Hakuna njia ambayo wataweza kupinga uvamizi wa Babeli. Na kwa hivyo, walichoamua kufanya ni kuungana pamoja katika muungano.

Na tukiunganisha majeshi yetu pamoja, tuliona jambo lile lile likitokea kwa Yuda na mataifa wakati wa mgogoro wa Ashuru katika karne iliyopita. Tukiweza kuunda muungano, labda tunaweza kusimama dhidi ya mnyanyasaji mkubwa kwenye kizuizi. Na kwa hivyo wanafurahia uwezekano wa uasi dhidi ya Wababeli.

Yeremia anafikiria nini kuhusu hilo? Ujumbe wa Yeremia ni kwamba Mungu ameamuru kwamba Wababeli watakuwa na udhibiti wa mataifa. Aina yoyote ya upinzani dhidi yao ni bure. Hiyo si tathmini ya kisiasa tu.

Hiyo si tu, vema, ninaangalia ukubwa wa majeshi yetu dhidi ya ukubwa wa majeshi yao. Ni tathmini ya kitheolojia inayotokana na uelewa wa Yeremia wa kile ambacho Mungu amemfunulia kwamba Wababeli ni chombo cha Mungu cha hukumu. Wakati wa mgogoro wa Ashuru, Isaya alisema kwamba Waashuri walikuwa fimbo ya hasira ya Mungu.

Yeremia atasema Nebukadreza ni mtumishi wa Mungu. Na kwa hivyo, kumpinga, kumpinga hakutafanya kazi. Mkutano huu unaofanya, ambapo unapanga na kuandaa hali hii ya kisiasa au suluhisho hili la kisiasa, hautafanya kazi.

Pia tunasoma katika Yeremia sura ya 51, mstari wa 59, kwamba Sedekia alihitajika kwenda Babeli mwaka wa 593. Alirudishwa, lakini aliruhusiwa kubaki kwenye kiti cha enzi.

Lakini unapaswa kujiuliza kama Nebukadreza na Wababeli hawajasikia kuhusu mkutano huu na wanataka kutoa taarifa kutoka kwa Sedekia, ambapo Sedekia anawathibitishia uaminifu wake unaoendelea na ukweli kwamba atawalipa kodi. Wababeli ndio waliomweka Sedekia kama mfalme wa Yuda mwaka 597 walipoteka mji wa Yerusalemu na kumchukua Yehoyakini. Nao walikuwa wamemweka Sedekia kama kibaraka wao.

Sedekia angeruhusiwa kubaki kwenye kiti cha enzi mradi tu angekuwa mwaminifu kwa Wababeli na alilipa ushuru. Kinachotokea kwa Sedekia kwa sababu ya udhaifu wake kama kiongozi ni kwamba Sedekia atavutwa huku na huko kati. Je, tutaendelea kuwapinga Wababeli, au niwatii? Sedekia anawasikiliza maafisa wake wa kijeshi wanaosema, unajua nini? Tuna ujasiri. Tukikusanya pamoja majeshi yetu, tukipata mkakati sahihi, tukiunda muungano sahihi, tunaweza kuwapinga Wababeli.

Yeremia anasema, huna nguvu. Mungu ameamuru mataifa yatiishwe kwa Nebukadreza, na aina yoyote ya upinzani dhidi yake ni bure. Na Yeremia atampa Sedekia na wajumbe hawa wengine ujumbe huo katika sura ya 27.

Watu wa kwanza, na atarudia ujumbe huu mara tatu, upinzani dhidi ya Babeli ni bure. Hebu tuangalie mstari wa 3. Tuma ujumbe kwa mfalme wa Edomu, mfalme wa

Moabu, mfalme wa wana wa Amoni, mfalme wa Tiro, na mfalme wa Sidoni kwa mikono ya wajumbe waliokuja Yerusalemu. Sawa, nina ujumbe kwa mataifa yote.

Na hivi ndivyo asemavyo katika mstari wa 5. Bwana asema, mimi, kwa uweza wangu mkuu na mkono wangu ulionyoshwa, nimeiumba dunia, na wanadamu na wanyama walio juu ya nchi, nami nampa yeyote nimpendaye. Sasa nimemtia huyu mtumishi wangu Nebukadreza, mfalme wa Babeli, hivi vyote, mkononi mwa mtumishi wangu, Nebukadreza, mfalme wa Babeli; nami nimempa mnyama wa porini amtumikie.

Tazama, Bwana anasema, Mimi ndiye muumba wa ulimwengu. Ninamiliki dunia. Mimi si Mungu wa Israeli tu; Mimi ni Mungu wa mataifa yote.

Nimeamuru kama Bwana mwenye enzi kuu na muumba anayeamua mambo haya kwamba Nebukadreza atawale mataifa. Tilitaja hili mapema katika kozi hiyo, lakini kwa kumpa Nebukadreza udhibiti si wa mataifa tu bali hata wa wanyama, Nebukadreza anaonyeshwa kwa njia fulani kama Adamu wa pili ambaye ni makamu wa mtawala wa Mungu, ambaye ni mfano wa Mungu. Nebukadreza ni mfano wa Mungu.

Kumpinga Nebukadreza ni kumpinga Mungu. Sawa, kwa hivyo muungano huu wa kisiasa hautafanya kazi. Kwa hivyo, hapa kuna onyo kwa mataifa.

Mstari wa 8. Ikiwa taifa lolote au ufalme wowote hautamtumikia Nebukadreza huyu, mfalme wa Babeli, ukitia shingo yake chini ya nira ya mfalme wa Babeli, nitawaadhibu taifa hilo kwa upanga, na njaa, na tauni, asema Bwana, hata nitakapowaangamiza. Na kumbuka, huu ndio wakati ambapo Yeremia amevaa nira shingoni mwake, nira hii ya mbao inayowakilisha ujumbe wa kutiishwa. Hahubiri tu hili, na analionyesha kwa macho.

Sawa, sasa atatoa onyo maalum kwa mataifa na kwa wajumbe hawa. Anasema, msisikilize maneno ya manabii wenu wanaowaambia kwa namna fulani kwamba mnaweza kupinga utawala wa Babeli. Hilo halitatokea.

Na msiwasikilize manabii hawa wa uongo. Jambo la kuvutia ni kwamba Yeremia anapotoa ujumbe huu kwa hadhira ya pili, katika mstari wa 10, anawasikiliza watu anaowahutubia hapo. Kwa Sedekia, mfalme wa Yuda, nilizungumza vivyo hivyo.

Na sura hii itailinganisha Yuda na mataifa mengine yote. Hawako tofauti. Huenda waliamini, hei, kuna hali maalum kwa sababu sisi ni watu wa Mungu, na tunahusika katika hili.

Ujumbe ule ule ambao Mungu anawapa Waedomu, Wamoabu, Waamoni, watu wa Tiro na Sidoni, ujumbe ule ule ambao Bwana atampa Sedekia. Hadhi yake kama mfalme wa ukoo wa Daudi haimweki nje ya utawala wa Wababeli. Na atamwambia

Sedekia, msisikilize maneno ya manabii wenu, nyenyekeeni kwa Babeli, hilo ndilo tumaini pekee mlilionalo la kuokoka.

Hapo awali, Mungu alimtaja Daudi kama mtumishi wake. Kinachotokea katika kifungu hiki katika sura ya 27, mstari wa 6, ni kwamba Nebukadreza ni mtumishi wa Mungu. Jambo hilo hilo limesemwa katika sura ya 25.

Bwana, katika historia ya Yuda na katika historia ya Israeli iliyopita, amejitoa kwa nyumba ya Daudi. Mungu alikuwa na uhusiano maalum na mfalme wa ukoo wa Daudi. Alimchukua mfalme wa ukoo wa Daudi kama mwanawe.

Akamweka kwenye kiti cha enzi, na Bwana atasema nini kuhusu mfalme huyu, huyu ndiye mpakwa mafuta wangu, nimemchagua, nimemweka mfalme wangu juu ya Sayuni, mlima wangu mtakatifu, na mataifa yote yatamtii. Wasipofanya hivyo, watanijibu. Kwa hivyo wana wa Daudi na Daudi walikuwa makamu wa watawala wa Mungu.

Kama wana wa Mungu, walitawala duniani kama vielelezo vya kidunia vya utawala na enzi kuu ya Mungu mbinguni. Na Bwana anasema kwamba hatimaye, nitawapa mataifa yote ya dunia, nami nitawaweka chini ya mamlaka ya Daudi. Hiyo ni kauli ya kushangaza sana kwa kuzingatia ukweli kwamba nchi ya Israeli ilikuwa na ukubwa wa New Jersey.

Lakini hatimaye, wafalme hawa watatawala mataifa. Mpangilio huo ulibadilika wakati wa Yeremia kwa sababu sasa mtumishi wa Mungu, ambaye sasa ni makamu wa mfalme wa Mungu, ni Nebukadreza. Kwa hivyo, Sedekia, usifikiri kwamba kuwa mfalme wa ukoo wa Daudi na kuwa na uhusiano huu maalum na Mungu kutakuweka huru kutokana na hili.

Mnapaswa kujitiisha kwa Babeli kama mataifa haya mengine yote. Na hii hapa onyo, mstari wa 14: msisikilize maneno ya manabii wanaowaambia, Hamtamtumikia mfalme wa Babeli, kwa maana ni uongo. Ni Sheker kwamba wanawatabiria.

Mimi sikuwatuma, asema Bwana, lakini wanatabiri uongo kwa jina langu na matokeo yake nitawafukuza kutoka katika nchi. Mkisikiliza ujumbe huu wa uongo, mkikubali theolojia hii ya uongo, itakuwa na matokeo mabaya kwenu kwa sababu njia pekee ya kuishi ni kujisalimisha kwa Babeli. Na kwa hivyo, nadhani inavutia sana jinsi nabii anavyowasawazisha Yuda na mataifa mengine yote.

Kutakuwa na manabii wengine watakaofanya vivyo hivyo. Wanapohubiri hukumu juu ya watu wa Israeli na Yuda, wataliangamiza taifa la Israeli na Yuda na kusema, hebu, nyinyi si bora kuliko mataifa yenyewe. Mmoja wa manabii wanaofanya hivi hasa kwa njia yenye ufanisi ni nabii Amosi.

Na anafanya hivi kwa njia kadhaa. Nitataja hili haraka sana kisha nirudi kwenye Yeremia 27. Lakini Amosi anaanza mahubiri yake kwa mfululizo wa hotuba za hukumu dhidi ya mataifa.

Na kumbuka, yeye ni nabii kwa Israeli. Na katika hotuba yake ya saba na ya mwisho, au inayoonekana kuwa hotuba ya mwisho ya hukumu, kuna ujumbe dhidi ya Yuda, adui wa Israeli kusini. Na naweza kuwazia watu wa Israeli wakisherehekea hili.

Ni kama, ndio, Mungu, nenda uwachukue. Waleta watu wote wapagani karibu nasi. Lakini unabii wa nane ambao Amosi anatoa ni ujumbe dhidi ya Israeli yenyewe.

Na ni kama, wow, nyundo inaanguka. Ukweli kwamba wao ni watu wateule wa Mungu haimaanishi kwamba hawahukumiwi. Katika Amosi 3, mstari wa 1 na 2, Amosi anasema, sikieni hili, Ee neno, ambalo Bwana amesema dhidi yenu, enyi watu wa Israeli, dhidi ya familia yote niliyoileta kutoka nchi ya Misri.

Ninyi pekee niliowajua katika jamaa zote za dunia. Na kwa hivyo, mnasikia hilo. Ndiyo, hilo hapo.

Ni maalum. Mungu aliwaleta kutoka nchi ya Misri. Mungu anawajua watu wa Israeli kwa njia ambayo hajui familia nyingine yoyote duniani.

Lakini sikiliza anachosema Amosi. Kwa hivyo, nitawaadhibu kwa maovu yenu yote. Kwa hivyo, hasemi, ninyi ni wateule wa dunia yote. Kwa hivyo, nitawabariki, nitawalinda, na kuwatunza.

Hapana, kwa sababu ya uhusiano huo maalum, unawajibika zaidi. Nami nitawaadhibu kutokana na hilo. Katika sura ya 3 katika Amosi, baadaye katika kifungu cha 9, tangazieni ngome za Ashdodi na ngome za nchi ya Misri, sehemu hizi zote za kigeni, mkaseme, Jikusanyeni juu ya milima ya Samaria, mkaone ghasia kubwa iliyo ndani yake, na wote walioonewa walio katikati yake.

Hawajui jinsi ya kutenda mema, asema Bwana. Wanaweka jeuri na unyang'anyi katika ngome zao. Bwana anawaalika wawakilishi kutoka mataifa haya mengine yote kuja Samaria, kuketi, na kutazama kinachoendelea mjini.

Na anawaambia hawa, je, mmewahi kumuona mtu mwovu kama watu wa Samaria na Israeli? Kwa hivyo Waisraeli na watu wa Yuda walidhani, tuna hadhi isiyo na haya yote kwa sababu sisi ni watu wateule wa Mungu. Manabii wanawaweka sawa na kusema, hei, mko chini ya hukumu ile ile kama watu hawa wengine wote. Na ndivyo Mungu anavyomwambia Sedekia hapa pia.

Sasa, mara ya tatu ujumbe huu unarudiwa, sura ya 27, mstari wa 16, tena, mara tatu nabii atasema. Hili ni muhimu sana. Lakini sikiliza ujumbe unaelekezwa kwa nani wakati huu.

Kisha nikazungumza na kuhani na watu wote. Sasa, ujumbe si kwa mfalme tu; ni kwa watu, ni kwa viongozi wa kidini ambao wataathiriwa na hili. Na inasema, msisikilize, mstari wa 17.

Samahani, mstari wa 16. Msisikilize maneno ya manabii wenu wanaowatabiria. Tazama, vyombo vya nyumba ya Bwana vitarudishwa hivi karibuni kutoka Babeli.

Tazama, msiwasikilize. Wanawatabiria uongo. Sawa? Kwa hivyo, mara tatu katika sura ya 27, Yeremia atatoa kauli hiyo, ajitiishe kwa Wababeli.

Ni bure. Haina maana kuvipinga au kujaribu kupigana nawe kutoka katika hili. Lakini mara tatu, ni nani wanaohusika na imani hii ya uongo? Ni manabii.

Ni manabii wanaomtabiri Sheker, wanaotoa ahadi kwa watu na Bwana hajawatuma. Kwa hivyo tena, tumerudi kwenye suala hili la mzozo wa kinabii. Na unaweza kufikiria mada inayoongoza kwenye redio ya mazungumzo huko Yerusalemu katika siku za mwisho ni, tunafanya nini kuhusu mgogoro wa Babeli? Na tunaweza kufikiria Yeremia akialikwa kwa mahojiano na mtu upande mwingine, unaweza kuona waziwazi misimamo yao, lakini hiyo ndiyo mapambano yanayoendelea katika sura ya 27 hadi 29.

Tunafikia mfano wa pili wa hili katika sura ya 28. Na nadhani kama tulivyokwisha kuzungumzia hapo awali, mojawapo ya mifano ya kuvutia zaidi ya Yeremia inayokinzana na nabii wa uongo. Lakini kinachoendelea hapa ni kwamba hatuoni tu jumbe mbili tofauti, lakini kwa namna fulani, nadhani tumevutiwa na mapambano ambayo watu walikuwa nayo katika kujaribu kubaini ni yupi kati ya hawa jamaa anatuambia ukweli.

Yupo Yeremia, ambaye alitabiriwa kwamba upinzani ni bure. Yeye ndiye anayebeba nira. Kwa upande mwingine, yuko Hanania, anayesema kwa jina la Bwana, ambaye anatajwa katika maandishi kama nabii lakini ambaye anatoa ujumbe tofauti kabisa.

Na kama wewe ni mmoja wa watu hao, unataka kusikiliza ujumbe wa Hanania kwa sababu ni mzuri zaidi. Kwa muda mfupi, haya yote yatakwishwa. Yeremia anasema uhamisho utadumu kwa miaka 70.

Ukiendelea na upinzani, utaangamizwa. Namaanisha, tayari wana mwelekeo wa kutaka kumsikiliza Hanania. Na kwa hivyo, tuna pambano la kutofautisha nabii wa kweli na wa uongo.

Katika tafsiri ya Kigiriki ya Yeremia katika sura hii, tunaona kitu cha kuvutia. Hanania anatajwa kama nabii wa uongo, nabii bandia. Lakini katika maandishi ya Kimasoreti hapa kwa Kiebrania, Yeremia na Hanania wote wanatajwa kwa neno moja.

Wote wawili wanaitwa manabii. Kwa kweli, neno nabii limeongezwa mara kadhaa katika MT ili kusisitiza wazo hili. Tuna watu wawili hapa ambao wote wanadai kuwa manabii.

Na nadhani inavutia hata kwamba tuna mistari fulani ambapo itawarejelea wote wawili kama nabii. Kwa mfano, katika mstari wa tano, kisha nabii Yeremia alizungumza na nabii Hanania. Hili linachanganya.

Katika mstari wa 15, nabii Yeremia alimwambia nabii Hanania. Na kwa hivyo una neno hili nabii kila mahali, na linawahusu watu hawa wote wawili. Sawa, tukumbuke ujumbe wa Hanania.

Yeremia anatangaza kujisalimisha kwa Babeli. Amevaa nira ya mbao. Huwezi kujizuia.

Mungu ameamuru mamlaka ya Wababeli juu ya mataifa. Hanania, kwa ukali sana, inahitaji chutzpah nyingi kufanya hivi, lakini anakatiza ujumbe wa Yeremia. Na anaondoa nira shingoni mwa Yeremia.

Anaivunja chini. Na anasema, sikiliza, Yeremia ameelewa vibaya. Badala ya hili kuwa tatizo la muda mrefu, ndani ya miaka miwili, tutakombolewa, na kila kitu kuhusu mgogoro huu wa Babeli kitaisha.

Na kama vile Hanania anajaribu kuwashawishi watu kuhusu ujumbe wake, kwa njia fulani anatoa utendaji wenye kushawishi zaidi kuliko Yeremia. Na kuna hili, nadhani kuna jambo hili la simulizi linaloendelea hapa ambalo nimelisema kama kioo cha unabii. Yeremia anaitwa nabii.

Hanania anaitwa nabii. Yeremia anasema, Bwana asema hivi. Hanania anasema, Bwana asema hivi.

Namaanisha, Hanania hajitokezi na kusema, jamani, mimi ni nabii wa uongo. Ninazungumza nanyi kwa jina la Baali. Anasema, Bwana asema hivi.

Huenda kukawa na uwezekano kwamba wakati mwingine katika maisha yake, Hanania amekuwa nabii wa kweli wa Mungu, na Mungu amewasilisha ujumbe halali kupitia kwake. Yeremia anafanya kitendo cha ishara. Anavaa nira ya mbao.

Hanania anafanya kitendo cha ishara. Anavunja nira na kutoa ujumbe kuhusiana na hilo. Kwa hivyo, ni vigumu.

Kitu kinachoongeza kidogo mvutano wa haya yote ni kwamba Hanania anaweza kuwa na uaminifu na sifa kama nabii mwenyewe, lakini Hanania pia ana utamaduni wa kitheolojia wa zamani wa kutegemea ujumbe wake. Tuliangalia tulipozungumzia mahubiri ya Yeremia hekaluni katika Zaburi za Sayuni, Zaburi 46. Bwana ni msaada wa sasa wakati wa shida, na tunajua kwamba Sayuni haitatikisika, haitatikiswa, na hata kama kuna dhoruba inayovunja ulimwengu wote, Yerusalemu ni kimbilio la dhoruba.

Na uwepo wa Mungu, hata maji haya yanaponguruma na kutoa povu na ghasia, uwepo wa Mungu ni kama mto mtulivu unaotiririka katikati ya jiji. Ni kama chemchemi ya Gihoni inayoleta baraka za Mungu kwa watu. Hatutaanguka kwa sababu Mungu yuko pamoja nasi.

Sayuni iko salama hata kama itashambuliwa na jeshi la adui, na hata kama mataifa haya yataghadhibika, kunguruma na kutoa povu, Mungu atatuokoa. Mungu atatulinda. Mungu amejifunga kulinda mji wa Yerusalemu.

Hanania pia alikuwa na mahubiri ya Isaya, ambaye kwa njia nyingi alivutia mila za Sayuni. Sikiliza inavyosema katika Isaya 17, mstari wa 12. Na taswira ile ile iliyo katika Zaburi 46 iko katika kifungu hiki.

Isaya anasema Zinanguruma kama ngurumo ya bahari. Msukosuko wa mataifa, kama vile katika Zaburi 46. Zinanguruma kama ngurumo ya maji mengi.

Mataifa yananguruma kama ngurumo ya maji mengi, lakini atawakemea nao watakimbia mbali. Wakifukuzwa kama makapi milimani mbele ya upepo na vumbi linalozunguka mbele ya dhoruba. Wakati wa jioni tazama hofu, lakini kabla ya asubuhi hawapo tena.

Kwa hivyo, mambo yanaweza kuwa mabaya usiku, lakini kabla ya asubuhi kufika, mataifa haya yanayokasirika na kunguruma dhidi ya Yerusalemu, Mungu atatuokoa. Na kwa hivyo, kuna mapokeo haya ya kitheolojia ya zamani ambayo Hanania angeweza kuyatumia kwa urahisi hapa. Pia angeweza kutumia hadithi ya jinsi Mungu alivyookoa mji wa Yerusalemu kutoka kwa Waashuri mnamo 701.

Na Bwana alikuwa amefanya hivyo kwa njia ya kushangaza sana. Tumezungumzia hili mara kadhaa. Jeshi la Ashuru, lenye nguvu 180,000, linazunguka mji.

Hezekia anamtumaini Mungu. Malaika wa Bwana anatoka nje katikati ya usiku. Na kwa hivyo, kuna mambo haya yote ambapo Hanania angeweza kusema, sikiliza, kuna manabii wengine ambao wamewaambia mambo yale yale ninayowaambia.

Kwa nini umsikilize huyu jamaa Yeremia anayezungumzia maangamizi na huzuni hii yote? Sawa, jambo lingine mahususi zaidi kuhusu ujumbe wa Hanania. Katika 28.3,

katika maandishi ya Kiebrania, anaposema, ndani ya miaka miwili, nitayarudisha mahali hapa. Kile ambacho maandishi hayo yanasema kweli ni kwamba hii ilikuwa ndani ya siku mbili, ndani ya siku mbili.

Sasa tunajua kwamba neno yom si lazima kila mara liwe na maana ya siku ya saa 24. Na kuna mjadala mkubwa kuhusu hilo katika siku za uumbaji katika Mwanzo 1 ambao kwa shukrani sihitaji kuuzungumzia hapa. Yom inaweza kuwa neno la jumla kwa kipindi fulani cha muda, siku ya Bwana.

Lakini inavutia kutambua kwamba hasemi tu ndani ya miaka miwili. Kwa kweli anasema ndani ya siku mbili, nitarudisha mahali hapo. Sasa, sidhani kama anamaanisha saa 48 hapa, lakini ni njia ya kifasihi ya kusema, tazama, katika muda mfupi sana, Bwana atawarejesha watu wake.

28:11, Hanania, baada ya kuvunja nira, akawaambia, Bwana asema hivi, hata hivyo, nitaivunja nira ya Nebukadreza, mfalme wa Babeli, kutoka shingoni mwa mataifa ndani ya siku mbili. Sawa. Kwa hivyo, ni jambo moja kutabiri miaka miwili, lakini kutumia nahau hii siku mbili, mwanadamu, ukombozi unakuja hivi karibuni.

Tena, nilianza kufikiria hili kwa kuzingatia mapokeo ya kitheolojia ya manabii yaliyopita. Hanania alikuwa na maandishi ya uthibitisho—fungu ambalo angeweza kulipitia.

Hosea, ambaye ni mtangulizi wa unabii wa Yeremia, katika sura ya sita, mstari wa kwanza na wa pili, katika kifungu hicho, atazungumzia kuhusu kurudi na kurejeshwa kwa watu wa Israeli baada ya hukumu. Na atakachosema hapo ni, njooni tumrudie Bwana, kwa maana ameturarua ili atuponye. Baada ya siku mbili, atatufufua.

Siku ya tatu, atatufufua ili tuweze kuishi mbele zake. Kwa hivyo ndiyo, tunaweza kulazimika kupitia hukumu, lakini katika muda mfupi, ndani ya siku mbili au tatu, Mungu atatufufua na kutufufua. Hanania anasema vivyo hivyo.

Kwa hivyo, kama mimi ni mmoja wa watu hao huko Yerusalemu siku hiyo, ambapo nabii mmoja anavaa nira na nabii mwingine anaivua nira, nimechanganyikiwa kidogo kwa wakati huu. Ni vigumu kutofautisha. Sasa, kuna jambo moja zaidi linaloongeza mvutano pia.

Mwitikio wa Yeremia kwa Hanania pia si wa kawaida. Kwa sababu Hanania anapomwambia chutzpa ainuke na kuvunja nira yake, ni kama, naweza kufikiria kwamba mwitikio wa kawaida wa nabii ungekuwa mara moja kumkabili jamaa huyu kwa hasira na kumnyooshea kidole. Lakini sikiliza kile Yeremia anasema.

Sura ya 28, mstari wa 5. Ndipo nabii Yeremia akamwambia Hanania, nabii, mbele ya kuhani na watu wote, akasema, Amina. Na iwe hivyo. Neno la upande wa nabii litimie.

Na arudishe mahali hapa kutoka Babeli vyombo vya nyumba ya Bwana na mateka wote. Yeremia, anaposikia ujumbe huu wakati nabii huyu ameivua nira shingoni mwake na kuivunja na kukatiza mahubiri ya Yeremia, Yeremia anasema, Amina. Unajua, ningependa kuona hilo pia.

Ujumbe wako unasikika vizuri zaidi kuliko ule niliokuwa nikihubiri. Kwa hivyo, isipokuwa Yeremia anazungumza kwa kejeli hapa, Yeremia anaweza kuwa anaonyesha hamu ya kweli kwamba, wow, Hanania, labda Mungu alikutuma unikatize. Lakini basi tunaona jibu kamili la Yeremia.

Na Yeremia atawaelezea watu, ndiyo, ingekuwa vizuri kama Mungu angefanya hivi. Na kila mara kulikuwa na uwezekano kwamba Mungu angeweza kuingilia kati saa ya 11. Lakini kuna sababu kwa nini ujumbe wa Hanania si ujumbe sahihi kwa wakati huu maalum.

Huenda ikawa ujumbe sahihi katika siku za Isaya, lakini si ujumbe sahihi katika hali hii mahususi. Yeremia ataelezea kwa nini. Na atawasaidia watu hawa ambao walilazimika kuwa wakipambana na nabii yupi ni nani.

Nani amevaa shati jeusi? Nani amevaa shati jeupe hapa? Nani mzuri? Nani mbaya? Nani nabii anayetuambia ukweli? Nani hayupo? Hiki ndicho kitakachowasaidia kutatua hili. Yeremia anasema katika sura ya 28, mstari wa 8, manabii waliotutangulia mimi na wewe tangu nyakati za kale walitabiri vita na njaa na tauni dhidi ya nchi nyingi na falme kubwa. Yeremia anasema, sawa, mna mapokeo yenu ya kinabii, lakini mimi pia nina mapokeo yangu ya kinabii.

Ninaweza kwenda kwa Hosea na hata Isaya wako, nabii wako; ninaweza kwenda kwa Amosi; ninaweza kwenda kwa Mika. Kuna desturi kwamba manabii wametangaza vita, njaa, na hukumu. Mwitikio nabii anapotangaza hili ni kuchukua onyo hilo kwa uzito.

Amosi anasema, Mungu siku zote, anapoanza kutenda, Mungu atazungumza kupitia manabii wake. Na kwa hivyo, kutokana na hilo, tarumbeta haitoi sauti isipokuwa kuna dharura ya kuitikia. Kwa hivyo, Yeremia anasema kuna utamaduni wa kinabii wa manabii wanaowaonya watu kila mara kuhusu hukumu na njaa na vita.

Na jambo sahihi la kufanya wakati huo ni kutathmini kama hatuna uaminifu kwa Mungu. Je, tunazishika amri za agano? Na kama Yuda wangepanya hivi kwa uaminifu wakati huu, na badala ya kuamini tu ahadi hizi za amani kwa upofu, kama wangetathmini mahali wanaposimama katika uhusiano na Mungu, wangeona

sanamu, wangeona ibada ya sanamu, wangeona kushindwa kushika amri za Mungu. Lakini itikadi hii ya uongo ya amani imepofusha akili zao kwa ukweli. Yeremia anasema, tazama, nabii anaposema hukumu, unaichukulia kwa uzito.

Sawa. Sasa, Hanania, kuhusu wewe, mstari wa tisa, na kuhusu nabii anayetabiri amani, neno la nabii huyo litakapotimia, ndipo itajulikana kwamba Bwana amemtuma nabii huyo kweli. Kwa hivyo, nabii anapotabiri hukumu, tunaichukua kwa uzito na kufanya tathmini.

Ikiwa nabii anaahidi amani, tunaamini ujumbe huo tu wakati uthibitisho unapokuja. Na Yeremia kwa namna fulani anawapa changamoto manabii wa uongo katika sura ya 27. Sawa.

Unatoa matamshi, na unatangaza kwamba hukumu itaisha baada ya muda mfupi. Naam, kila kitu kinachoendelea kulingana na matukio ya kisasa kinapinga hilo. Kuna wimbi baada ya wimbi la uhamisho, 605, kundi la kwanza, 597, kundi la pili limeondolewa.

Hapa tuko katika 593, na bado wanatathmini. Je, kweli Mungu anatumukumu mikononi mwa Baali? Yeremia anasema, tazama, nabii wa hukumu anapokuonya, chukua muda na kutathmini. Kama huwezi kufikiria kuhusu hilo kitheolojia, angalia tu kinachoendelea. Kama kuna nabii anayeingia katikati ya hili na kutabiri amani, tutaamini hilo tu linapotokea kweli.

Na anawaambia manabii wa uongo katika mstari wa 18, ikiwa watu hao kweli ni manabii na ikiwa neno la Bwana liko ndani yao, basi na wamwombe Bwana wa majeshi, ili vyombo vilivyobaki katika nyumba ya Bwana, katika nyumba ya Mfalme wa Yuda na Yerusalemu visiende Babeli. Sawa. Anasema, tazama, ikiwa wao ni manabii wa kweli na wanafikiri mgogoro huu utaisha, hebu tuwape mtihani mdogo.

Waache wamwombe Mungu kwamba Mungu afanye jambo rahisi. Warudishe tu vyombo vilivyochukuliwa na Nebukadneza mwaka wa 597. Hawawezi hata kufanya hivyo.

Na bila aina fulani ya uthibitisho, kwa kuzingatia hali mbaya wanazopitia na kwa kuzingatia ukosefu wa uaminifu wa agano la Bwana unaorudiwa, hakuna sababu ya kumsikiliza nabii wa amani kwa wakati huu. Na nadhani kama Yeremia angeingia katika mjadala huu zaidi kidogo, angeweza kusema, tazama, ikiwa unataka kuzungumza kuhusu Isaya, hebu tuzungumzie kuhusu Isaya. Hanania anasema, naweza kurudi kwa Isaya.

Isaya alitabiri ukombozi wa Yerusalemu na ukatokea. Uko sahihi. Nabii wa amani lazima ajithibitishe.

Ndiyo, lakini bado tuna Isaya. Yeremia angeweza kurudi kwenye kitabu hicho na kusema kwamba nabii Isaya aliahidi ukombozi tu wakati Hezekia alipoitikia neno la Mungu kwa njia sahihi. Na bila aina hiyo ya jibu, hakuna sababu, hakuna msingi wa ujumbe wako wa amani.

Na kwa hivyo, watu hakika wamekwama katika hali ngumu hapa. Unajua, tunamwamini nani? Yeremia anasema, kwa kuzingatia hali hiyo, kwa kuzingatia ukosefu wako wa uaminifu katika agano, mimi niko tu katika desturi ndefu za manabii ambao wameonya kuhusu maafa na maafa. Na hapo awali, watu wameitikia hilo kwa kulichukulia kwa uzito.

Kama kweli utaamini ujumbe wa jamaa huyu, kwamba ndani ya saa mbili asubuhi, haya yote yatakuwa yamekwisha. Hebu tuone ushahidi wa kuonyesha hili. Kwa hivyo, hatimaye Yeremia, unajua, amina, acha litokee.

Lakini anatangaza hukumu ya Mungu. Na hukumu itakayompata Hanania, kuna jambo zito sana hapa. Kwa sababu ya upinzani wake kwa ujumbe, hivi ndivyo Yeremia anavyosema.

Kwa taifa lililokuwa mahali pa nira ya mbao uliyoivunja, Mungu ataweka nira ya chuma mahali pake. Tazama, unawasikiliza manabii hawa wa uongo, na hiki ndicho Mungu atakacholeta dhidi yako. Kwa Hanania binafsi, Yeremia anasema hivi.

Sikiliza, Hanania, Bwana hakukutuma. Unaweza kufanya unabii wote unaoutaka kwa kioo, lakini Bwana hakukutuma. Na umewafanya watu hawa waamini uongo.

Kwa hiyo, Bwana asema hivi, tazama, nitakuondoa kutoka usoni pa dunia. Mwaka huu, utakufa, kwa sababu umesema uasi dhidi ya Bwana. Na inatuambia mstari wa mwisho katika mstari wa 17, katika mwaka huo huo, katika mwezi wa saba, nabii Hanania alikufa.

Sawa, hii hapa kejeli. Hii hapa adhabu inayofaa uhalifu. Hanania alikuwa amesema ndani ya miaka miwili, mgogoro huo utakuwa umekwisha.

Ukweli ulikuwa kwamba ndani ya miezi miwili, Hanania alikuwa amekufa. Manabii wa amani walikuwa wakiahidi uzima. Ukweli ni kwamba ikiwa watawafuata, watapata kifo kile kile ambacho manabii wenyewe walipitia.

Tunaenda kwenye mfano wa tatu wa mgogoro wa kinabii katika Yeremia sura ya 29. Na tena, suala litakuwa juu ya kujisalimisha kwa Babeli. Sasa, muktadha wa upinzani unabadilika hapa, kwa sababu sasa manabii wanaompinga Yeremia wako Babeli.

Kwa hivyo, Mungu alikuwa na nabii wake wa kweli huko Babeli. Mungu alikuwa na Ezeieli huko. Mungu alikuwa na Danieli.

Lakini Mungu pia alikuwa amewapa, au watu walikuwa na manabii wao wa uongo hapo pia. Na walikuwa wakihubiri ujumbe uleule wa amani. Hili halitadumu kwa muda mrefu.

Hili litaisha baada ya muda mfupi. Huu hapa ujumbe wa Yeremia kwa wahamishwa huko Babeli. Na anawatumia barua, inasema, mwanzoni mwa sura ya 29.

Na hivi ndivyo anavyowaambia. Bwana wa majeshi, Mungu wa Israeli, awaambia hivi watu wote waliohamishwa, niliowapeleka uhamishoni Babeli: Jengeni nyumba, mkae ndani yake.

Pandeni bustani mkale mazao yake, oeni wake mzae wana na binti, waoeni wake kwa ajili ya wana wenu.

Wapeni binti zenu waolewe, wapate kuzaa wana na binti. Mkaongezeke huko wala msipungue. Bali tafuteni amani ya mji ule niliowapeleka uhamishoni, mkamwombee Bwana Mungu kwa niaba yake.

Kwa maana katika amani yake, mtapata amani yenu, au katika amani yenu, itakayokuja kupitia amani ya Babeli. Kwa maana Bwana wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi, Msiwaache manabii wenu na waaguzi wenu walio kati yenu wawadanganye, wala msisikilize ahadi zao za uongo na zisizo na maana. Kwa hivyo, huu hapa ujumbe wa Yeremia.

Ni kitu kile kile alichokuwa akiwaambia watu waliokuwa bado katika nchi. Jitiisheni kwa Babeli. Na kwa waliohamishwa, hiyo ilimaanisha kutambua kwamba mtakuwa hapa kwa muda.

Tulia. Fanya mambo unayofanya katika maisha ya kawaida. Jenga nyumba zako, panda mizabibu, panda mazao yako, na uzae watoto.

Na Babeli, kwa namna fulani kwa watu hawa, imechukua nafasi ya nchi ya ahadi. Imekuwa nchi yao ya ahadi. Mungu alikuwa amewaambia Israeli katika Kumbukumbu la Torati 6, Nitawapa miji na nyumba na mashamba ya mizabibu ambayo hamkuyapanda.

Utafurahia mambo haya yote katika nchi ya ahadi. Sasa, kwa muda, Babeli imekuwa nchi yao ya ahadi. Hapa ndipo watakapopitia mambo yale yaliyohusishwa na baraka za agano katika mpango wa awali wa Mungu na Israeli.

Zaeni watoto. Zaeni watoto huko. Ombeni amani ya Babeli.

Unakumbuka zaburi inayotuambia tuombe amani ya Yerusalemu? Babeli imechukua nafasi ya Yerusalemu, na kama unavyoweza kufikiria, hii ni theolojia ya kupindua sana.

Yerusalemu si mji wa Shalom tena. Babeli ni mji. Na kama utakaa huko, na kama utakubali Babeli na kuacha mawazo haya kwamba utakuwa huko kwa muda mfupi, hatimaye Bwana atakurejesha.

Sawa? Hapa kuna tumaini halisi ambalo Yuda inalo tofauti na matumaini ya uongo ambayo manabii wanawapa. Na katika mstari wa 11, au katika mstari wa 10, miaka 70 itakapokamilika kwa Babeli, nitawatembelea, nami nitawatimizia ahadi yangu na kuwarudisha mahali hapa. Sawa, tulieni.

Uhamisho utadumu kwa muda. Na hii hapa ahadi ambayo watu wengi... Hii hapa aya ambayo watu wengi katika Yer... Labda aya pekee ambayo watu wengi katika Yeremia wanajua. Kwa maana najua mipango niliyo nayo kwa ajili yenu, asema Bwana, mipango ya ustawi na si ya mabaya, kuwapa ninyi wakati ujao na tumaini.

Sawa? Kuwa mwangalifu usidai ahadi za mtu mwingine kwako mwenyewe. Kuna ahadi ya jumla hapa kwamba Mungu anafikiria ustawi na ustawi wa watu wake. Lakini tambua kwamba hii si ahadi ya jumla kwamba watu wanaomjua na kumpenda Mungu hawatawahi kupata shida.

Kwamba Bwana atakuokoa daima kutoka katika madhara; ahadi hii imetolewa kwa watu ambao tayari wamechukuliwa katika hukumu. Ahadi hii imetolewa kwa watu ambao tayari wanaishi uhamishoni.

Ahadi hii imetolewa kwa watu ambao, kwa njia nyingi, hawatapata baraka hizo wenyewe. Ni baraka inayotolewa kwa watoto wao baada yao. Mwandishi mmoja Mkristo wa wakati huo amesema kuhusu Yeremia 29 kwamba kifungu hiki kinatupa ahadi nzuri: kwamba mabadiliko mazuri huanza kutokea katika maisha yetu mara tu tunapoanza kuishi maisha yetu kulingana na kusudi la Mungu.

Sawa? Nadhani Warumi 8:28, Mungu hufanya mambo yote pamoja kwa ajili ya mema. Lakini hii si ahadi kwamba kila kitu unachofanya kama mwamini kitafanikiwa. Sio dhamana ya jumla.

Watu hufanya vivyo hivyo na Wafilipi 4, mstari wa 13. Naweza kufanya mambo yote katika Kristo anitiaye nguvu. Ni mstari unaopendwa na mwanariadha.

Kila mtu anayo kwenye kofia yake au viatu vyake au glavu zake. Ninaweza kufanya mambo yote. Ninaweza kupiga home run katika raundi ya tisa.

Lakini kuwa mwangalifu usichukue ahadi hizi ambazo ziko katika muktadha maalum. Hapa, hii ni ahadi iliyotolewa kwa hawa waliohamishwa kwamba hatimaye Mungu atawatoa katika hukumu na hatari. Naam, ujumbe ambao Yeremia alitoa, kwa sababu ya upotovu wa theolojia yake, ulipingwa na kundi la manabii.

Na sasa manabii si Hanania na wale walioko Yuda. Ni manabii walioko Babeli miongoni mwa wahamishwa. Wachache kati yao wametajwa katika sehemu hii.

Wawili kati yao wako katika mstari wa 21. Bwana Mungu wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi, kuhusu Ahabu, mmoja wa manabii hawa, na mwingine aitwaye Sedekia. Huyu si mfalme.

Huyu ni nabii mwenye jina moja. Wanawatabiria uongo kwa jina langu. Walikuwa wakiahidi.

Tazama, uhamisho utaisha baada ya muda mfupi. Yeremia anasema, miaka 70, kaa hapa. Manabii hawa wanachukua ujumbe huo kwa sababu wanatoa ahadi tupu za amani.

Yeremia anasema, tazama, nitawatia mkononi mwa Nebukadreza, mfalme wa Babeli, naye atawapiga mbele ya macho yenu. Kwa sababu yao, laana hii itatumiwa na wahamishwa wote kutoka Yuda na Babeli. Bwana akufanye kama Sedekia na Ahabu, ambao mfalme wa Babeli aliwachoma motoni.

Na kwa namna fulani, Nebukadreza hatimaye aliona ahadi zao za amani kama upotoshaji. Na akawaua. Akawachoma motoni.

Nataka tuangalie hili. Nini kitatokea kwa Hanania? Anakufa ndani ya miezi miwili. Nini kitatokea kwa Ahabu na Sedekia? Wanaahidi, Bwana atawafanikisha, na kila kitu kitaenda vizuri.

Wanakufa kwa sababu ya ujumbe wao. Inavutia sana. Manabii wa amani hatimaye wanahusishwa na kifo.

Maisha halisi hutokana na kuwafuata manabii wanaosema neno la Bwana kweli. Sio ujumbe rahisi. Sio ujumbe unaopuuzwa wazo la hukumu, lakini ahadi tupu za amani hazitawahi kutimiza walichoahidi.

Unaweza kuona hilo katika maisha ya manabii wenyewe. Hatimaye, nabii wa mwisho aliyetajwa hapa, Shammaiah. Na Shammaiah, kama Hanania, atafanya kitendo cha kuonyesha unabii kwa kioo.

Yeremia, Bwana asema hivi, na anaandika barua kuelezea kwamba, Shemaya ataandika barua kinyume chake, akirudi kwa viongozi wa kidini huko Yerusalemu na

kusema, hei, mtu huyu, Yeremia, anayewaambia wahamishwa kwamba hawatakombolewa, kwamba wanapaswa kutulia tu. Mtu huyu anahitaji kukemewa. Anahitaji kuwekwa gerezani.

Na mgogoro huu wote wa ulinganifu wa kinabii unaendelea tena. Ni neno la nani litakalosimama? Yeremia anasema, Shemaya, kwa sababu amesema uongo, kwa sababu hajatoa neno la Bwana. Mtu huyu hatawahi kupata baraka za urejesho.

Na hivyo kila mara katika sehemu hii, manabii wa amani ndio wanaotoa matumaini haya matupu. Lakini ni ujumbe wa Yeremia unaotoa uzima. Ni ujumbe unaosema unahitaji kutambua dhambi yako.

Unahitaji kutambua hukumu ambayo Mungu anakuletea. Na hatimaye Mungu ataturejesha tutakapomrudia. Migogoro ya kinabii, manabii wa amani, na wajumbe wa Bwana, wajumbe wa kweli wa Mungu, ndivyo sehemu hii inavyohusu.

Na uamuzi ambao watu watafanya kuhusu mwitikio wao kwa ujumbe huu, uamuzi ambao viongozi wa Yuda watafanya kuhusu ujumbe huu katika sura ya 37 hadi 39, tutaona ni suala la uzima na kifo, jinsi tunavyoitikia neno la Mungu. Uamuzi muhimu zaidi maishani, tunakumbushwa kila mara katika kitabu chote cha Yeremia, jinsi tunavyosikiliza neno la Mungu. Ni suala la uzima na kifo.

Huyu ni Dkt. Gary Yates katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Yeremia. Huu ni kipindi cha 22, Yeremia 27-29, Mgogoro wa Kinabii.